

Aanvraag van een eerstelijnszone

AGENTSCHAP ZORG & GEZONDHEID

Afdeling Woonzorg en Eerste Lijn

Koning Albert II-laan 35 bus 33, 1030 BRUSSEL

T 02 553 36 48

eerstelijns@zorg-en-gezondheid.be

www.zorg-en-gezondheid.be/eerstelijnszone

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunt u een aanvraag voor **een eerstelijnszone** indienen.

Een eerstelijnszone omvat een (deel van een grote) stad of twee of meer fusiegemeenten met een totaal aantal inwoners tussen 75.000 en 125.000. De voorwaarden staan vermeld in [de oproep](#). U kunt ook het webformulier invullen dat u vindt op <https://www.zorg-en-gezondheid.be/eerstelijnszone>. Als u het webformulier gebruikt, hoeft u dit formulier niet in te dienen. U kunt dit formulier wel invullen ter voorbereiding van het webformulier. In het webformulier kunt u uw gegevens niet tussentijds opslaan.

Wanneer moet u dit formulier uiterlijk indienen?

De voorstellen voor de eerstelijnszones kunnen uiterlijk op 31 december 2017 ingediend worden.

Wie vult dit formulier in?

Een aanspreekpunt dat optreedt namens een verplichte partner, een optionele partner, een samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg, een geïntegreerde dienst voor thuisverzorging, een lokaal multidisciplinair netwerk, of een consortium van de voormelde organisaties kan dit formulier indienen.

Aanspreekpunt

1 Vul de gegevens van het aanspreekpunt in.

voor- en achternaam

straat en nummer

postnummer en gemeente

telefoonnummer

e-mailadres

Aanvrager of penvoerende organisatie

2 Tot welke categorie behoort uw organisatie?

- een verplichte partner
- een optionele partner
- een samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg (SEL)
- een geïntegreerde dienst voor thuisverzorging (GDT)
- een lokaal multidisciplinair netwerk (LMN)
- een consortium van de voormelde organisaties. **Welke organisaties maken deel uit van het consortium?**

Samenwerkingsinitiatief Eerstelijnsgezondheidszorg Midden West-Vlaanderen vzw en Lokaal Multidisciplinair Netwerk Centraal West-Vlaanderen

3 Vul de gegevens van de aanvrager of penvoerende organisatie in.

naam .....

KBO-nummer .....

IBAN .....

straat en nummer .....

postnummer en gemeente .....

telefoonnummer .....

e-mailadres .....

website .....

Eerstelijnszone

4 Wat is de naam van de eerstelijnszone?

Eerstelijnszone regio Ieper (dit is een werktitel)

5 Welke gemeenten of stadsdelen zullen deel uitmaken van de voorgestelde eerstelijnszone?

Vermeld ook de postnummers.

8950 Heuvelland, 8650 Houthulst, 8900 Ieper, 8920 Langemark-Poelkapelle, 8647 Lo-Reninge, 8957 Mesen, 8970 Poperinge, 8640 Vleteren, 8980 Zonnebeke

We zijn bereid om de gemeente 8600 Diksmuide in een latere fase te laten aansluiten bij de Eerstelijnszone regio Ieper.

Ontvankelijkheidscriteria

6 Wat is het aantal inwoners van de eerstelijnszone op 1 januari 2016?

Het Agentschap Zorg en Gezondheid hanteert als bevolkingscijfer het bevolkingsaantal op basis van het Rijksregister van de natuurlijke personen, gepubliceerd door de Algemene Directie Statistiek van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

Een eerstelijnszone omvat een (deel van een grote) stad of twee of meer fusiegemeenten met een totaal aantal inwoners tussen 75.000 en 125.000.

100 857 inwoners (zonder Diksmuide)

117 576 inwoners (met Diksmuide)

7 Gaat het over een afwijking van het aantal inwoners?

Uitzonderlijk kan van het aantal inwoners afgeweken worden op basis van historische (reeds bestaande samenwerkingsverbanden) of sociaal-geografische argumenten.

ja. **Motiveer de afwijking.**

nee

8 Behoren de fusiegemeenten tot één eerstelijnszone?

Een fusiegemeente kan maar tot één eerstelijnszone behoren. Een fusie van gemeenten leidt dus tot een hertekening van de eerstelijnszones, behalve als de fuserende gemeenten tot één eerstelijnszone behoren.

ja

nee

Engagementen van openbare besturen

9 Engageren alle gemeentebesturen zich?

ja.

nee. **Motiveer waarom niet alle gemeentebesturen zich engageren.**

Engagemeten van kringen of organisaties

10 *In deze rubriek verstrekt u meer informatie over de kringen of organisaties van medische of paramedische beroepen die zich engageren in de eerstelijnszone. Als er geen lokale kring of organisatie in de eerstelijnszone actief is, wordt het engagement van een of meer Vlaamse beroepsverenigingen gevraagd.*

11 Engageren de huisartsenkringen zich?

ja. **Welke huisartsenkringen engageren zich?**

---

nee

12 Engageren de kringen of organisaties van thuisverpleegkundigen zich?

ja. **Welke kringen of organisaties van thuisverpleegkundigen engageren zich?**

---

nee

13 Engageren de kringen of organisaties van kinesitherapeuten zich?

ja. **Welke kringen of organisaties van kinesitherapeuten engageren zich?**

---

nee

14 Engageren de kringen of organisaties van tandartsen zich?

ja. **Welke kringen of organisaties van tandartsen engageren zich?**

---

nee

15 Engageren de kringen of organisaties van apothekers zich?

ja. **Welke kringen of organisaties van apothekers engageren zich?**

---

nee

Engagemeten in de geestelijke gezondheidszorg

16 *In deze rubriek verstrekt u meer informatie over de partners in de geestelijke gezondheidszorg die zich engageren in de eerstelijnszone.*

17 Engageren de kringen of organisaties van psychologen zich?

Als er geen lokale kring of organisatie in de eerstelijnszone actief is, wordt het engagement van de Vlaamse Vereniging voor Klinisch Psychologen gevraagd.

ja. **Welke kringen of organisaties van psychologen engageren zich?**

nee

18 Engageren de eerstelijnspsychologische functies zich?

Het gaat alleen om eerstelijnspsychologische functies die in de zone gefinancierd zijn.

ja. Welke eerstelijnspsychologische functies engageren zich?

.....
 nee

19 Engageren de ggz-partners zich?

Het gaat alleen om ggz-partners die actief zijn in de functie 1 ('activiteiten inzake preventie, promotie van ggz, vroegdetectie, screening en diagnosestelling') van de netwerken geestelijke gezondheidszorg volwassenen, en activiteitenprogramma 1 'vroegtijdige opsporing en interventie' van de netwerken geestelijke gezondheidszorg kinderen en jongeren. Om die partners erbij te betrekken, kunt u het best contact opnemen met de netwerkcoördinator van het netwerk volwassenen of het netwerk kinderen en jongeren in uw regio. Meer informatie daarover vindt u op www.zorg-en-gezondheid.be/eerstelijnszone.

ja. Welke ggz-partners engageren zich?

.....
 nee

Engagementen van diensten of centra

20 *In deze rubriek verstrekt u meer informatie over de diensten of centra die zich engageren in de eerstelijnszone.*

21 Engageren de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg zich?

In de eerstelijnszone is er een engagement vereist voor minstens 80% van het totale aantal uren gezinszorg en van minstens 80% van het aantal diensten dat actief is in de zone.

ja. Welke diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg engageren zich?

.....
 nee

22 Engageren de diensten voor oppashulp zich?

In de eerstelijnszone is er een engagement vereist voor minstens 80% van totale aantal uren oppashulp en van minstens 80% van het aantal diensten dat actief is in de zone.

ja. Welke diensten voor oppashulp engageren zich?

.....
 nee

23 Engageren de lokale dienstencentra zich?

In de eerstelijnszone is er een engagement vereist van minstens 80% van het aantal centra dat actief is in de zone.

ja. Welke lokale dienstencentra engageren zich?

.....
 nee

24 Engageren de diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen zich?

In de eerstelijnszone is er een engagement vereist van minstens 80% van het aantal diensten dat gevestigd is in de zone. Als er geen lokale dienst in de eerstelijnszone is, wordt het engagement van de landsbond gevraagd.

ja. Welke diensten Maatschappelijk Werk engageren zich?

nee

25 Engageren de centra voor algemeen welzijnswerk zich?

Er is een engagement vereist van alle centra die actief zijn in de eerstelijnszone.

ja. Welke diensten voor algemeen welzijnswerk engageren zich?

nee

26 Engageren de woonzorgcentra (WZC), inclusief dagopvang en kortverblijf, zich?

Er is een engagement vereist voor minstens 80% van het totale aantal bewoners in woonzorgcentra in de eerstelijnszone en van minstens 80% van het aantal WZC dat actief is in de eerstelijnszone.

ja. Welke woonzorgcentra engageren zich?

nee

27 Engageren de Huizen van het Kind zich?

Er is een engagement vereist van minstens 80% van het aantal Huizen van het Kind dat in de eerstelijnszone gevestigd is.

ja. Welke Huizen van het Kind engageren zich?

nee

Engagementen van verenigingen van gebruikers en mantelzorgers

28 *In deze rubriek verstrekt u meer informatie over de verenigingen van gebruikers en mantelzorgers die zich engageren in de eerstelijnszone.*

29 Engageren de erkende verenigingen van gebruikers en mantelzorgers zich?

Er is een engagement vereist van minstens 80% van de [verenigingen van gebruikers en mantelzorgers](#) die door het Agentschap Zorg en Gezondheid erkend zijn en die een werking in de eerstelijnszone hebben.

De verenigingen informeren en consulteren de plaatselijke afdelingen en treden op namens de plaatselijke afdelingen. Vermeld in de engagementsverklaring de contactgegevens van de plaatselijke afdelingen.

ja. Welke erkende verenigingen van gebruikers en mantelzorgers engageren zich?

nee

Engagementen van optionele partners

30 *In deze rubriek verstrekt u meer informatie over de optionele partners die zich engageren in de eerstelijnszone.*

31 Welke andere kringen of vertegenwoordigers van medische en paramedische beroepen engageren zich?

Geef mogelijke andere kringen of vertegenwoordigers van vroedvrouwen, diëtisten, ergotherapeuten ...

32 Welke lokale organisaties engageren zich in de eerstelijnszone?

Het kan gaan om vrijwilligerswerkingen, patiëntenverenigingen, zelfhulpgroepen, buurtinitiatieven enzovoort.

33 Welke centra voor leerlingenbegeleiding engageren zich?

34 Welke andere zorgaanbieders, die actief zijn in het werkingsgebied van de eerstelijnszone, engageren zich?

Motivatiecriteri

35 Waarom vindt u de voorgedragen zone geschikt als eerstelijnszone?

Geef argumenten waarom de zone goed zal functioneren als eerstelijnszone.

- Vermeld of er al vormen van intersectorale samenwerking met lokale besturen, welzijns- en gezondheidsorganisaties bestaan.
- Geef aan of de zone een sociaal-geografisch geheel vormt.
- Licht toe welke structurele of organisatorische initiatieven of wijzigingen nodig zijn om te kunnen functioneren als een eerstelijnszone.

De paarse zone op de onderstaande kaart omvat het geografische gebied van de eerstelijnszone regio Ieper. Dit gebied kwam tot stand door de grootste gemene deler te nemen van de huidige werkingsstructuren van de verplichte partners. De regio is een aaneensluitend gebied van gemeenten die de kenmerken hebben van plattelandsgemeenten. De globale regio deelt dezelfde perifere ligging met afwezigheid van centrumsteden.

Diksmuide is een kantelgemeente waarbij de verplichte partners uit elke van deze gemeente samen nog kunnen beslissen om toe te treden tot de eerstelijnszone regio Ieper.

We vertrokken vanuit de burger om het aanbod van zorg en welzijn in kaart te brengen en zo de zone af te bakenen. Een eerste vaststelling is dat dit aanbod rond zorg en welzijn zeer lokaal beschikbaar is. We bestudeerden daarnaast ook de verschillende personenstromen naar bepaalde steden wat betreft zorg en onderwijs. Zo blijkt dat uit gemeenten Ieper, Poperinge, Vleteren, Heuvelland en Mesen meer dan 75 % procent van de gehospitaliseerde patiënten naar het Jan Yperman Ziekenhuis te Ieper trekt (MZG, 2014). Voor Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke en Lo-Reninge bedraagt dit 50% of meer. Wat betreft Houthulst komt dit neer op ongeveer 20 %. Uit Diksmuide gaat 11,9 % van de gehospitaliseerde patiënten richting Jan Yperman ziekenhuis. Voor wat deze laatste 2 gemeenten betreft, gaat het grootste aandeel van de patiënten richting AZ Delta van Roeselare. AZ Delta en het Jan Yperman Ziekenhuis werken voor bepaalde zaken nauw samen. Deze patiëntenstroom is een voorbeeld van een stroom die aangeeft in welk gebied de patiënt op zoek gaat naar zijn zorg. Daarnaast toont de stroom van jongeren naar middelbare scholen aan welke gemeenten op ELZ regio Ieper gericht zijn. Zo trekt 50 % of meer van de jongeren tussen 12 en 18 jaar uit elke gemeente van deze regio naar een middelbare school die zich bevindt in de voorgestelde ELZ regio Ieper.

In de voorgestelde eerstelijnszone bestaan verschillende interdisciplinaire samenwerkingen. Voorbeelden hiervan zijn de LAS-werkingen (Lokale Antennepunten van het SEL) en Accolade netwerk geestelijke gezondheidszorg regio Ieper-Diksmuide in onze regio. Op vlak van welzijn is Nestor, een samenwerking tussen enkele OCMW's uit deze regio hier een voorbeeld van. Ook het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW), de Diensten Maatschappelijk Werk (DMW) van de mutualiteiten en het perinataal netwerk van Huizen van het kind werken over de gemeentegrenzen heen binnen hun eigen organisatie. Daarnaast groeperen verschillende zorgdisciplines uit meerdere gemeenten zich in kringwerkingen zoals de huisartsen, zelfstandige thuisverpleegkundigen, kinesitherapeuten, ... De lokale en bovenlokale werkingen van de woonzorg- en thuiszorgactoren worden betrokken bij samenwerkingen. Mantelzorg- en patiëntenverenigingen in deze zone worden eveneens regionaal ondersteund maar zijn lokaal verankerd.

Het Westhoekoverleg is een intergemeentelijke samenwerking van de 18 gemeenten en OCMW's van de regio Westhoek. Alle gemeenten van de eerstelijnszone regio Ieper participeren aan het Westhoekoverleg (maar de volledige Westhoek is veel groter en omvat ook nog de kustgemeenten, met hun eigen specificiteit).

Binnen de regio Ieper zijn ook heel wat projecten en initiatieven lopende die reeds inspelen op de noden van deze eerstelijnszone:

- De Zorgcirkel
- Het Spoor
- 'Hannah'
- Buurtzorghuis
- De Zilveren Brugghe
- 'In de Compagnie'
- Het thuiszorgkruispunt
- De Vereniging Ons Tehuis (VOT)
- HABITO woonwinkel
- Zorgcoachproject Mesen en Heuvelland
- Zorg in de binnentuin
- ...

In de loop van 2018 wordt een actieplan opgemaakt waarbij de expertise van alle verplichte partners essentieel is. Daarbij wordt uitgegaan van de lokale noden om de prioriteiten te bepalen. We hopen eveneens bijkomende informatie te krijgen vanuit de overheid omtrent de uitrol van de eerstelijnszones.

---

36 Beschrijf de gedeelde visie over geïntegreerde eerstelijnszorg.

In de eerstelijnszone ligt het zwaartepunt van de ondersteuning van de praktijk of de dienstverlening en van de intersectorale samenwerking tussen lokale besturen, de welzijnssector en de gezondheidssector.

- *Kunnen de partners de principes onderschrijven die vermeld staan in de conceptnota 'Een geïntegreerde zorgverlening in de eerste lijn'?*
- *Geef daarbij aan op welke thema's of doelgroepen u wilt inzetten.*

Binnen de ELZ heeft men als algemeen doel: het streven naar de optimale ondersteuning van de burger op de verschillende levensdomeinen waarbij de burger zowel op vlak van welzijn als zorg zeer nabij een antwoord krijgt op zijn

zorg- en ondersteuningsvragen. Er worden binnen de ELZ bruggen gebouwd tussen welzijns- en gezondheidszorg om zo te komen tot een brede, geïntegreerde en multidisciplinaire kijk naar de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de burger.

De persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag staat centraal. Het is wenselijk dat de burger gestimuleerd wordt om zelf een actieve(re) rol op te nemen in zijn zorgproces, en het is tevens belangrijk om hierbij na te gaan als de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag en/of zijn mantelzorger dit aankunnen. Aandacht voor draagkracht en mogelijkheden en beperkingen van de persoon (en eventueel ook zijn mantelzorgers) zijn essentieel. Voldoende ondersteuning is hierbij van het grootste belang. De persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag wordt omringd door een multidisciplinair team van zorgverleners en welzijnsmedewerkers, waarbij de keuzevrijheid van de persoon voor de samenstelling van zijn team steeds gevrijwaard wordt. Voldoende mogelijkheden tot participatie aanbieden vanuit het beleid, alsook voldoende informeren zijn twee zaken die hierbij van betekenis zijn.

In het kader van de pilootprojecten 'geïntegreerde zorg voor chronisch zieken' werd het pilootproject EMPACT ingediend. Indien het project wordt goedgekeurd, zal in de toekomst ook binnen dit project verder worden gewerkt rond geïntegreerde eerstelijnszorg.

Er zijn ook reeds vaste waarden in de regio waar men inzet op geïntegreerde eerstelijnszorg: het Multidisciplinair Overleg rond de zorgvrager (MDO), begeleidingscommissies ziekenhuis - eerste lijn en begeleidingscommissies woonzorgcentra - eerste lijn, de lokale uitrol van de zorgtrajecten...

In de toekomst zal het Jan Yperman ziekenhuis (regio Ieper) nauw samenwerken met AZ Delta (regio Roeselare) zodat de te ontwikkelen transmurale zorgpaden op elkaar worden afgestemd.

De verdere uitrol van de visie rond geïntegreerde eerstelijnszorg in de regio zal gebaseerd zijn op de lokale noden. Inspelen op deze lokale noden is een belangrijk taak van de eerstelijnszone zodat de resultaten dicht bij de patiënt en praktijk voelbaar zijn. Hiervoor worden de bestaande analyses van alle partners samengelegd. Zo kunnen doelen en thema's in de eerstelijnszone verder bepaald worden.

---

37 Welke engagementen willen de partners opnemen?

Omschrijf op welke manier de partners een bijdrage willen leveren aan de werking van de eerstelijnszone.

Elke partner geeft aan dat zij een engagement willen geven over de geografische afbakening van de zone en bereid zijn om binnen de zone het beleid mee vorm te geven. Pas in een latere fase kan het inhoudelijk en structurele engagement bepaald worden.

Er zijn echter nog heel wat onduidelijkheden over de concrete invulling van de eerstelijnszones. Naarmate de krijtlijnen – die door de overheid uitgetekend worden – duidelijker worden, kunnen de partners bepalen welk engagement ze op zich nemen.

Aanvullende opmerkingen

38 Geef uw aanvullende opmerkingen.

Elke partner geeft aan dat zij een engagement willen geven over de geografische afbakening van de zone en bereid zijn om binnen de zone het beleid mee vorm te geven. Pas in een latere fase kan het inhoudelijk en structurele engagement bepaald worden.

Er zijn nog heel wat onduidelijkheden over de concrete invulling van de eerstelijnszones. Het is noodzakelijk dat we bijkomende informatie van de overheid krijgen voor de opstart ervan. Denk bijvoorbeeld aan de financiering van de eerstelijnszones, de impact op de werking, subsidies... van de partners.

De prioritaire doelstelling van de eerstelijnszone is om zo dicht mogelijk bij de burger te staan, vertrekkende vanuit zijn behoeften en noden. Het regelgevend kader moet dit faciliteren en stimuleren.

Bij te voegen bewijsstukken

39 Voeg de onderstaande bewijsstukken bij dit formulier en vink ze aan in de aankruislijst.

- formele engagementsverklaringen
- principiële akkoorden

Ondertekening

40 Vul de onderstaande verklaring in.

Ik bevestig dat alle gegevens in dit formulier naar waarheid zijn ingevuld.

Ik verbind me ertoe eventuele wijzigingen van de vermelde gegevens onmiddellijk door te geven aan Zorg en Gezondheid.

datum
dag ..... maand ..... jaar .....

handtekening .....
voor- en achternaam .....
functie .....

Aan wie bezorgt u dit formulier?

41 Mail de ingescande, ondertekende versie van dit formulier naar eerstelij@zorg-en-gezondheid.be. Als u het webformulier invult, hoeft u dit formulier niet in te dienen.

Hoe gaat het nu verder met deze aanvraag?

42 Het Agentschap Zorg en Gezondheid beoordeelt uw voorstel.
Initiatieven die niet beantwoorden aan de ontvankelijkheidscriteria, zullen in een eerste fase niet toegelaten worden. Het agentschap kan op transparante en onderbouwde wijze afwijkingen van de verplichte engagements vanwege specifieke lokale situaties toestaan.
Het Agentschap Zorg en Gezondheid koppelt terug of de eerstelijnszone opgericht kan worden. Als er nog bijkomende aanpassingen nodig zijn, zal het een gemotiveerde vraag formuleren om die aanpassingen door te voeren.